

## Kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkankaan lausunto 22.12.2024

Koilliskeskuksen hyvinvointikeskus ja uuden nuorisotilan tarve, kirjastopalveluiden näkökulma

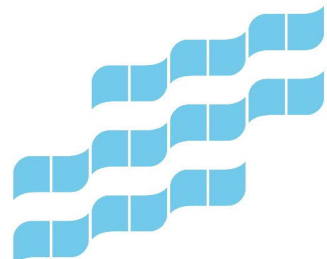
Koilliskeskuksen kirjasto ja nuorisotila ovat toimineet samoissa tiloissa kahdeksan vuoden ajan. Henkilöstön moniammatillinen yhteistyö sujuu hyvin ja se nähdään arvokkaana, ja toimintaa on kehitetty yhdessä jatkuvasti. Vuosien aikana on kuitenkin tullut selväksi, ettei kirjaston ja nuorisotilan yhdistäminen yhteiseen väliseinättömään tilaan ole kummankaan palvelun käyttäjien tai henkilöstön kannalta toimiva ratkaisu.

Kirjaston ja nuorisotilan käyttäjien tarpeet poikkeavat toisistaan suuresti, ja niitä on vaikea sovittaa samaan tilaan. Suurin osa kirjaston asiakkaista toivoo rauhallisia luku- ja työskentelytiloja. Nuorisotilan nuoret taas toivovat tilaa pelailla, liikkua, soittaa musiikkia tai vetäytyä omaan rauhaan. Nuorisotila on myös liian pieni alueen nuorten määrään ja tarpeisiin nähden, ja sopiva ulkotila puuttuu.

Erityisesti lapsiperheet antavat palautetta, ettei lastenosastoa ole miellyttävä käyttää tai että lastenosastolla oleminen on lapsille liian pelottavaa, koska vieressä olevan nuorten nurkkauksen äänet, mm. kiroilu ja muu asiaton kielenkäyttö kuuluvat tilaan hyvin ja nuoret levittäytyvät tilan puutteen takia ajoittain kirjaston lasten alueelle. Myöskään ns. lukevat nuoret eivät halua asioida kirjastossa iltaisin.

Isojen nuorisojoukkojen liikehdintä ja toistuva häiriökäyttö estävät sekä kirjaston että nuorisotilan palveluiden toteutumisen monilta osin, ja vaarantavat pahimmillaan asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuuden. Kirjasto on palkannut illoiksi vartijan ylläpitämään asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuutta. Vartijan läsnäolo on mahdollistanut sen, että kirjaston työntekijä voi keskittyä työhön ilman jatkuvaa huolta asiakasturvallisuudesta. Kirjaston henkilökunta on kuitenkin itse poistanut tilasta tänä vuonna 10 aikuista ja 60 nuorta/nuorisojoukkoa myös itse, sillä vahtimestaria tai vartijaa ei aina ole paikalla. Työntekijöiden kanssa on tänä syksynä myös sovittu, että heillä on lupa laittaa kirjasto kesken illan kiinni, jos asiakkaiden tai henkilökunnan turvallisuuden koetaan olevan uhattuna. Kunta 10 -tutkimuksen mukaan Koilliskeskuksen kirjaston henkilökunta on kokenut huomattavasti enemmän väkivalta- ja uhkatilanteita (76,9 %) ja henkistä väkivaltaa (76,9 %) kuin muualla kirjastossa tai kaupungissa keskimäärin. Esihenkilötasolla on kiinnitetty huomioita myös hyvinvointikeskusten henkilökunnan suureen vaihtuvuuteen, rekrytointihaasteisiin ja sairauslomien määrään. Koilliskeskus on työpaikkana kuormittava ja molempien toimijoiden työntekijöiden päivittäiset tehtävissä muitakin kuin oman alan tehtäviä.

Mikäli nuorille saadaan uusi tila toisaalle, nuorisopalveluilta vapautuva tila pystytään suunnittelemaan alueen asukkaiden toiveet ja tarpeet huomioiden. Alueella on paljon aktiivisia yhdistystoimijoita, joilla on erilaisia tilatarpeita. Lisäksi nuorisopalveluiden iltakäytössä ollut monitoimisali Kallio voidaan avata varattavaksi alueen liikuntayrityksille, sillä liikuntatiloista on ollut pulaa. Kirjaston asiakkaat ovat kaivanneet ensisijaisesti rauhallista luku- ja opiskelutilaa, ja lapsiperheet tilaa rauhalliseen oleiluun ja mm. vauvanruoan lämmittämiseen.



## Koillisen alueen nuorten kuuleminen

Murun mahdollisesta siirtymisestä uuteen kiinteistöön kuultiin alueen nuoria sekä ryhmä- että yksilöhaastattelussa 8.-9.1.2025. Nuoret olivat iältään 9–16 -vuotiaita ja heitä oli yhteensä 20.

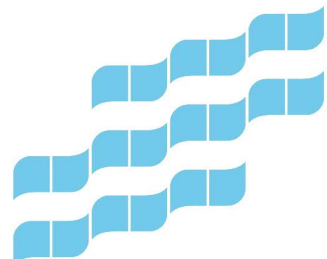
Nuorten ajatuksissa korostuivat nykyisen tilan meluisuus, rauhattomuus ja tilan sopimattomuus nuorisotilaksi. Toisaalta muutama nuori koki tilan rakkaaksi ja muistoja sisältäväksi, eikä tilasta haluttaisi muuttaa. Toki samalla he kertoivat, että nykyistä tilaa tulee muuttaa, jotta se soveltuu paremmin nuorisotilaksi ja jotta siellä viihtyy paremmin.

Ohessa nuorten ajatuksia autenttisina.

- Kirjastossa on pikkulapsia ja vanhuksia ja nuorisotilalla pitää varoa olemasta äänekäs tai juoksemasta: "Papat tulee meidän päälle ja ragee, että me ei saada juosta".
- Haluttaisiin, että sohvaryhmät ovat pieniä, niitä on useampia ja omalle kaveriporukalle on omia tiloja.
- Halutaan pelihuone, tärkeää on hämyisä "pelitunnelma" huolimatta siitä, mitä pelaa.
- Isompi nuorisotila, "Kiva, että on paljon tilaa mennä piilosta".
- Halutaan tila, missä saa olla äänekäs "...missä me voidaan rääkyä niinkun pikkulapset".
- Olis kiva liikuntasali pehmenneillä alustalla, nyrkkeily sali, tila missä saa juosta.
- Nykyiset lattiat on kylmät.
- Nyt on kaksi vastakohtaa yhdessä tilassa: hiljainen (kirjasto) ja äänekäs (nuorisotila).
- Kirjasto ei häiritse meitä, koska ei sieltä kuulu mitään melua tänne.
- Oon ollut kirjastossa lukemassa kokeisiin, niin ei siitä tullut mitään kun täällä (nuorisotilalla) oli pienten vuoro ja tuli meteliä.
- Tietävät, että palautetta tullut heistä (nuorista) kirjastolta ja ovat myös itse nähneet, että kirjaston henkilökunta käy huomauttamassa nuoriso-ohjaajille.
- Kirjaston asiakkaat on ärtyneitä meihin.
- Ainakin pitäisi olla väliseinä, mutta sekään ei ole hyvä ratkaisu, koska kuitenkin on yhteistiloja, kuten liikuntasali ja vessat, joita päästävä käyttämään. Väliseinä olisi joka tapauksessa jommalta kummalta tiloista pois (kirjastolta tai nuorisotilalta).
- Aikuisia asiattomasti kävelee nuorisotilan puolelle, kun ovat tietämättömiä "Eihän täällä oo mitään ovia niin tänne voi kävellä kuka vaan random tyyppi".
- Murussa on ikävää kun on salissa ja kuunnellaan musiikkia niin sen pitää olla todella hiljaisella kun muuten kirjastolle kuuluu melua, ei voida treenata tanssia.
- Lisää oleskelutilaa kaivattaisiin, enemmän sohvia missä olla kun nykyiset paikat aina täynnä.
- Tila kaikuu ja tömisee, eikä ole tarpeeksi äänieristetty.
- Tää tila on niin huono, että tästä ei voi vaan saada parempaa.
- Muru ei saa muuttua, koska se ei tunnu enää sitten samalta. Täällä on kaikki muistot.
- Pitää olla ihan muu paikka, Muru on jo nyt paras, mihin pystytään tällä tilalla.
- Ei niin avoin tila, suojattu, erillisiä tiloja (huoneita).
- Tarvitaan hyvää äänieristystä tilojen välillä.

Me halutaan:

- rauhallinen ja hiljainen huone lepäämiseen ja loikoiluun, säkkituoleja ja pehmeitä pintoja



- erkkahuone olisi upea missä voisi rauhoittua jos muuten tilalla kova hälinä
- liikuntasali pitää ainakin olla, että pääsee juokseen, kuntosali, liukumäki
- keittiö, että saa laittaa ruokaa
- pelihuone, äänieristetty
- musiikkihuone musiikin kuunteluun ja soittamiseen, äänieristetty
- bilishuone
- hiljennetyt keskustelukopit niinkuin kolossa ja murun puhelinkoppi, mihin mahtuu kaverin kanssa puhumaan.

Lisäksi itäisen alueen Lastenparlamentissa joulukuussa 2024 kerättiin niin ikään kommentteja alueen nuorisotilan tarpeesta. Lastenparlamentin osallistajat ovat oppilaskunnan jäseniä Linnainmaan, Vehmaisten ja Leinolan kouluista ja tulevat ikäryhmästä 9–12 v. Osallistujien toive oli, että Linnainmaan nuorisokeskuksen tulisi olla isompi ja monikäyttöisempi tila, johon tarvitaan rauhallisia tiloja, sohvia, pehmusteita ja koloja, joissa voi lukea, teatteri/elokuva-alue sekä pelialue pleikkareilla ja tietokoneilla. Myös galleria nuorten taiteelle oli toiveissa.

